

Солун 1925

ШВЕЙЦАРИЯГА БААР

Тыва Республиканың Президентин Ш. Д. Ооржак айма-албанын айы-биле дүүн Москваже чорупкан. Тыва Республиканың орадакчы президентин А. А. Мельников, Тыванын электри четкилеринин директору Ю. И. Сурков оон-биле кады ужулган. Олар Москвага баргаш, республиканың социал-экономикага хөгжүдээнге хамаарышкан айтырыгларын шитпирлээрине чогуур албан, организацияларга баар.

Ш. Д. Ооржак биле Ю. И. Сурков Швейцарияга апрель 5-те чоруттар. Олар анаа баргаш, «Промэ» фирманың удуртулазы болгаш тускай эртемингерлеринин Тываның Тоора-Хемге, Мөген-Буренге, Кара-Халге (Бай-Тайганы), Кунгуртуга сүт кужу-биле ажилдаар. Бичин электростанцияларын тудурунун талазы-биле айтырыгын чугаа-лажырын уламчылаар.

Тыва Республиканың төлээлекчилери ам баргаш, бичин электростанцияларын тудурунун айтырыгларын канчаар шитпирлээрин фирманын удуртулазы, тускай эртемингерлеринин биле дугуржун чугаала-жыр.

(Бистик корр.)

АТТЕСТАЦИЯНЫ ЭРТТИРГЕН

ЧАДААНА. Чөөн-Хемчик районун көдээ ажил-агый эргелекчинин специалистери болгаш оон удуртукчулары бо хүнерде ында ажил-агыйларын, колхоз-совхозтарын кезип, кадрлар айтырыгын шитпирлелер тургузар соруга-биле аттестацияны эрттирер турарлар. Амгы уенин кадр айтырым кончук нарин дээрзи биддинер. Илангыч көдээ кижилерин мергежил

талазы-биле өзүлдээ, оларын акша-шалын, амдырал байдалдары дээш, оон-даа өскө. Эргелекчин бөлүк ажил-агыйлар бо уазада «Чыраак» совхозка болгаш Чыраа-Бажынга чораш, ында ажил-агыйлар турар көдээнин ажил-чиликтеринге аттестацияны эрттирген.

Аттестация районун өскө-даа ажил-агыйларынга уламчылаар.

ХООЧУННАРГА ТУРАСКААДЫП

КЫЗЫЛ. Тыва Республиканын куш-чуртунун алыр-адыр ажил-агыйларын, Тыванын эң хоочун волейболчелеринин бирөөн Николай Базаанович Кувезинин болгаш хоочун хол бөмбүкчүзү анык чыдарында Тыванын спортчу адын дык хей мергелерге камданга ойнап чораш база амгы үедэ Тыва Республиканын улус өөредилгезинин бичин болгаш элээди уругларын спорт школанын директорунун орадакчысында ажил-агыйлар турар Борис Сүрүнвич Салчак оларын төрттүнген хүнүн турускааткан хоочуннарнын волейбол маргалдаарга дыштанар хүнерде Кызылда спорт комплекзинге эртер.

Тыва Республиканын Куш-чурту болгаш спорт комитетинин чанында бичин болгаш элээди уругларын олимпийжи курлавынын спорт школанын директорунун орадакчысы Н. Б. Кувезин 55 харлаар, а Б. С. Салчак — мүгүр бекенээр.

Тыва спортунун ат-алдары дээш аныаанда-даа, амгы үедэ-даа улуг күжүн үндүрүп, үдүүн кирип чоруур хоочуннарга оларын төрттүнген хүнүн таварыштар аас-кежикти, кадыкшыды, күш-ажылга чедишкенирин солушун информация болгаш спорт кидизинин, спортка хандыкшыдыларын болгаш номчукулдарын мурундал күзеп каары арык эвес боор.

С. ПЮРБЮ АТТЫГ ШАҢНАЛДЫҢ ЛАУРЕАТТАРЫ

- 1. Сарыг-оол Куулар — «Шы» солунуну культура, улус өөредилге, чогаал килдизинин эргелекчизи.
- 2. Чимис Адыг-оол — Бай-Тайга коюунунун төп библиотеке системанын улуг библиотекчери.
- 3. Мөнгүш Кенин-Лопсан — Алдан-мадыр аттыг тургашимчел музейинде улуг эрте ажилдакчысы.
- 4. Валентина Сузукей — Улусчу чогаалдыга фондузунун президентин, эрте ажилдакчысы.
- 5. Вилена Ооржак — Хандагайтын уран чуул школанын башкысы.

Сергей БАИР. Култура ажилдакчыларын эргелекчинин баштаар черинин даргасы.

СОЛУННАР ЧҮГЕ ОЗАЛДААНЫЛ?

Бо чылдын март 30-де республика солуннарын ээзи озалда алганнар, Оон чыдагына чүдө болганнар? Республика типографиянын эргелекчинин дугайында чугаа ам-даа дылды ораштырып турар аларга. Шыналда, ону типографиянын директору Р. К. Ооржак балтыкаар: — Бо леинг-херекселерин 1980 чылда-ла тургускан. ам бүгүндө ол 13 чыл болуп турар. Ук леинг-херекселдин ажилалынын хуусааы херек кырында — 10 чыл.

(Бистик корр.)

КУДУМЧУГА САДЫГЛАШКЫННЫ ЧУРУМЧУДАР ДУГАЙЫНДА КЫЗЫЛ ХООРАЙ ЧАГЫРГАЗЫНЫН № 96 ДОКТААЛЫ

Кызыл хоорайда кудумчуларда, магазинер чогуунда, газоннара болгаш кудумчуну улус эртер черлеринде аай-баш чок садыглашкын байдалы тургустунар. Ол үедэ хоорайнын санитарлыг аш, талганын дурмуени сагымчылмай, ногаан үнүштер эргелдирээр. Бажынарын архитектура-эстетикти хевир хажытыннар турар. Кудумчунун эрте-дүжөр черлеринге садыглашкын үезинде кижилерге таарымча чок аайылдыг чоруктар туртуз турар.

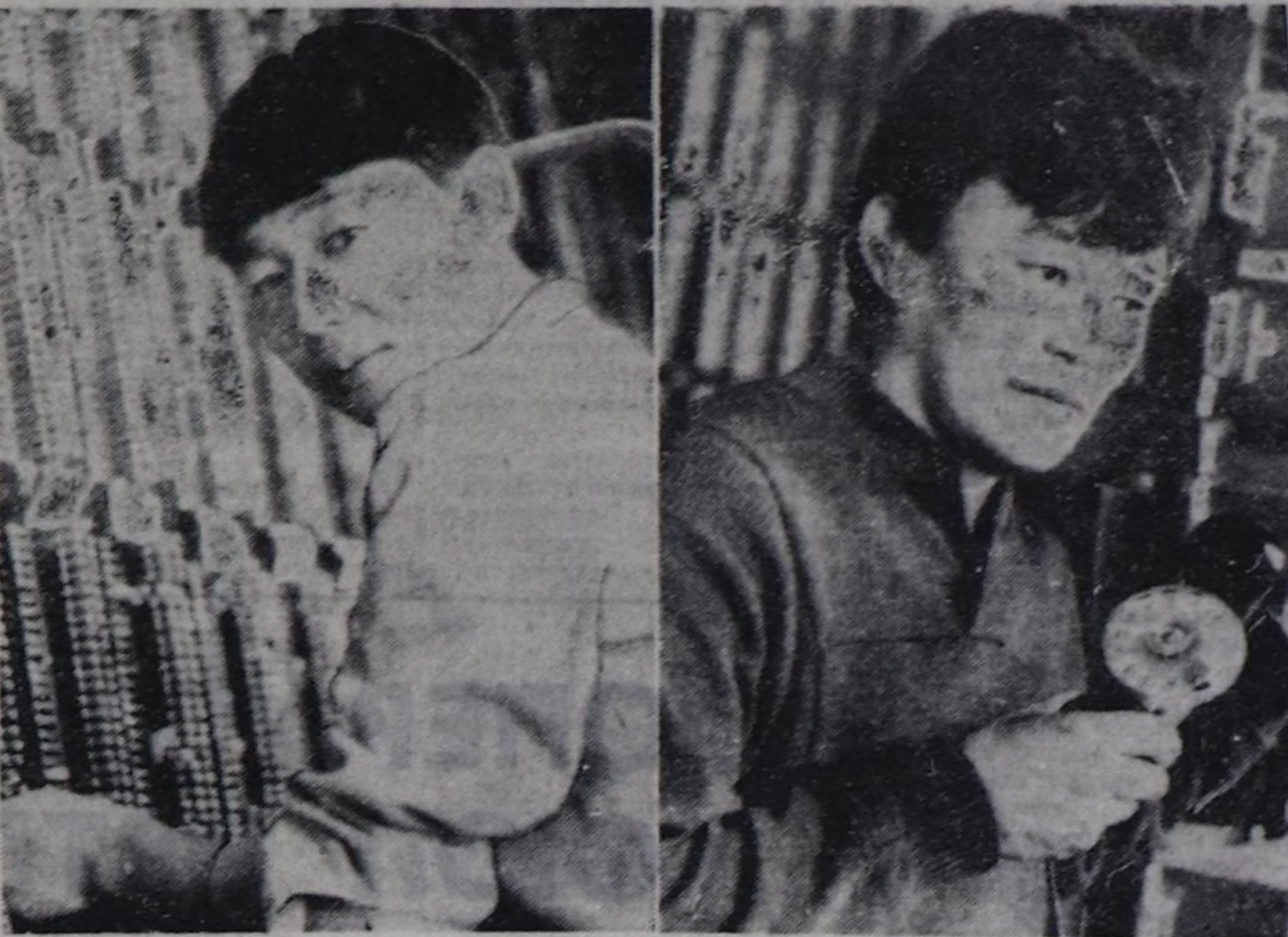
Кызыл хоорай чагыргазынын даргасы З. Н. САТ. 1993 чылдын март 22.

ШЫН

Солун 1925
чылдың
август 31-де
үнүп эгелээн

№ 61 (15035) 1993 чылдың апрель 2, пятница

Солунга ат салган шагы 20.15. Саалар өртөз 4 рубль.

Хармылаза ажилдакчыларында кандыг-ла мергежилдик кижилер бар. Инженер-техниктиг ажилдакчыларын Дарыймаа Назановичи деңгээлдерин өтпел бижыгылаары бүзүрелдиг. Ол хүнде муң-муң адирлелди кады уадызынын шитчилел каар.

ЧАЗАК ХУРАЛЫНГА ЧУГААЛАШКАН

Тыва Республиканың Чазак Хуралы бичин эргелген. «Тыва Республика» боттандырып чорудуп келген: Бо хүнерде республикада 24 акционер нийтиел, 11 ассоциация, 108 эштежилге, 7 брокер конторазы, 2 биржа, 132 хуу болгаш 86 биче бүүдүрүге ажилдап турар. 1993 чылда Тыва Республика социал-экономикага хөгжүдээнге баш бурунгаар дөзөөлүн көрдүрүп, экономикага реформаларын чорудурунун Программанын боттандырып чорудар талазы-биле хемчегелерин Тыванын автоотселге заводун 1993-1995 чылдарда эде чарыгынын болгаш техниктиг эде дерининин, төлчүкөй кэспитал салышкынарнын күсил-биле ашаладырып турар объектилерин 1993 чылда тудуунун дугайында база «Тыва Республикага хуудулга четкери» сазарынын болгаш оон орнун эгиздерин чурумун өйлөп тургузар хемчегелер дугайында. «Чер дашы төлөөр дугайында» Тыва Республиканың Хооблузууга өскерилгелер болгаш немелелер кирер дугайында болгаш өскө-даа айтырыгларын Чазак Хуралына чугалажып четкен. Экономиканы бижыктырар база рынок харылдаарыгче шитчилелсин Программанын дүүшүр бичин республикада экономикага реформаны боттандырып чорудуп келген: Бо хүнерде республикада 24 акционер нийтиел, 11 ассоциация, 108 эштежилге, 7 брокер конторазы, 2 биржа, 132 хуу болгаш 86 биче бүүдүрүге ажилдап турар.

Чуук өөрдүлгезинин болгаш пассажирлер аргыштыгарынын талазы-биле автомобиль транспорту бичин республикада код терин эмелелер турар. Сөөртүлгезинин көмөзүлү эртен чылдың деңгээлге хевээр арттар. Агаар транспорту-биле пассажирлер аргыштыгары 30,6 хуу амгы-да бээр.

Көдээ ажил-агыйга нийти продукциянын хемчөөлүн эртен чылдазынга көөрдө 14 хуу көвүдээр көрдүгү турар. Продукциянын көмөзүлү 1992 чылдың өрткөтөр-биле алдыга, 6380 миллион рубль болур. Ажил-агыйларын бүүгү хевирлеринин 150 муң тонна тарааны, 38 муң тонна картофельди, 6,6 муң тонна погза аймаан, 39 муң тонна эштин, 68 муң тонна сүттү, 54 миллион борбак дагаа чургузарын, 1820 тонна адуу бүүдүрү көрдүгү турар.

Тыва Республиканың министрстволарын болгаш ведомстволарын, күрүе комитеттеринин удуртукчулары Чазак Хуралында киржи, чугаа-лашкан айтырыглар талазы-биле боттарынын санааларын берген.

Тыва Республиканың Президентин Ш. Д. Ооржак Хуралдын ажилын башкарып эрттирген болгаш чугаа-лашкан айтырыглар талазы-биле болуучу болгаларын илердин чүве чугаалаан.

(Бистик корр.)

КӨДЭЭ АЖЫЛ-АГЫЙНЫҢ

ЧАМДЫК АЙТЫРЫГЛАРЫ

Республикада бүгүн 53 совхоз, 4 колхоз, 34 коллективтик, 2 акционер бүүдүрүге, арат ажил-агыйнын, көдээ ажил-агый кооперативтеринин 9 ассоциациязы, 1400 арат, тараачын ажил-агый, садчыларын, хамааттыларын огород болгаш мал ажылыны хаара туруп турар 32 коллектив бар. Республикада нийтизи-биле 55500 өреге огородтуг, садчыгаштарлыг, бакан чанынч дузалал ажил-агыйлыг. Устүндө адааным ол черлер амгы үедэ күрүне бүүдүрүгелери-биле чергелештир деп эргелерин алган.

Тыва Республиканың көдээ ажил-агыйнын хөгжүдээн айтырыгларын экономиканын кол улганышкына-нарын негелдеринин дүүшүр көөрү чугула. Бичин совхозтарыныс болгаш колхозтарыныс, бирле-ле болгаш бис, бүгүн көдээ ажил-агый продукцияларын кол бүүдүрүкчелер бооп турар, ычангаш ол ажил-агыйларын чок кылыр дээр сорулгалыг болгаларын чыйлаары чугула, ону социалтиг экономиканын артышкыны кылдыр көрү болбай. Олар-белгилеринин 90 ажыг хуузу, бүүдүрүлгезин кол хемчегелеринин колхоз-совхозтарын өнүкүзү кылдыр кирип турар. Черле ычангаш чеге, ол бүүгү техникага, оран-сайга ажил-агыйныс эвес хамаарылыг үндизинде өскөртүп, он-он чылдарды дүүшүрүп, кадыгалатканын келген ол байлакты харны улам байдалы, бижыгылап, камгалап, ажил-агыйныс ажил-агыйлар чугула. Оон ылай ол ажил-агыйлар — чаа тургустунуп турар көдээ ажил-агый бүүдүрүгелер кооперативтеринин болгаш көдээ арендаларын база бүүдүрүгелери болуп деп чүвени утуп болбас үжүрүлүг бис.

Часкы хун

ЧЫЛДЫ

ЧЕМГЕРЕР

ХОВУ-ШӨДДЕР-ЖЕ ҮНҮПТЕР

Апрель ай үнүп келген. Хову-шөддерге үеринип үед, Республиканын ажил-агыйлар бо чугула кампанияга белеткесди ам-даа чорудуп турар. Часкы хову ажилдарын кончук амгы хуусаа илтинде чорударыга кол куш — машина-техника. Бо хүнерде челир тракторларын 70 ажыг хуузу, ялларын 360 хирез, саяжаларын чартында хейу беле болуп турар. А чазин удуур алдарар болгаш үрзин чыштыр шөлдүк ишти хемчөөлү 250 муң гектар.

Техника септелгези Бия-Хем биле Улус-Хем районнарын ажил-агыйларын эки чоруп турар. А часкы ажилдарга улус-ла далаш ток, оожум темпизиг ажилдап келген девишкээр база бар. Оларга Сут-Хал биле Барыш-Хемик районнарын ажил-агыйларын санааттыр турар. Бо районнара тракторларын, көдээ ажил-агыйнын кожук машиналарынын чүгел чартынын септээр.

Машина-техниканы, кылар-чаар материалдарын, арык кектерин, өрткөтөрүнүн ораноч улганышкындан бо чылын часык хову ажилдарына киржир тракторлар 220, саяжалар 150, культиваторлар 140 санга кызылдыр. Шак илдинг чыккети Каа-Хем райондан көрүп болур. Бо районда К-700 тракторлар үштүк бири илгезинге кызырды, Т-150К тракторларын санга дык эвээрел. Бо-ла чылдагылар-биле ол районун чамдык ажил-агыйларга барыла болгаш киртөөлү ажилдарын кызыр деп турар. Чөдээ, «Бийкей» совхоз талса шактар 800 гектар херге чыгарып, «Ленин» оорук-совхозу биле «Каа-Хем» коллектив бүүдүрүгелер киртөөлү шөлдү эвээрел.

(Бистик корр.)

Эрте болгаш өөредилге черлеринин талазы-биле комитет Көдээ ажил-агый министрствозу-биле кады көдээ кадрлар белеткээр программаны херек кылында боттандырып чугула.

Ам кандыг чугула соругалар тургустунуп турары. Часкы хову ажилдары, мал-чөмөчин белеткел, мал-манын чыгы оларже шитчилер, хой, өшкү кыргалазы дээш, өшкү үжүрүлүг ажилдарыныс-ла хей. Бо талазы-биле сонуургалдык черлер: Көдээ ажил-агый министрствозу, Арат, тараачын ажил-агыйларын ассоциациязы. Чер урларындык талазы-биле киртөөлү хандыкшыдыларын, илгиз соругалыг кады ажилдап болуу-амгыс эки.

Павел КАРА-САЛ. Тыва Республиканың ДС-тин Аграр политика болгаш экология талазы-биле комитеттин даргасы.

Чагаа килдизинин почтазындан

АМЫР - ДЫЖЫН УТТУПТАРЛАР

Час — кадыкшык кошкак кижилерге берге те. Март эгинде кадыкшык байдалы баксыраш, Баян-Колдун участка эмелгезинде эмнедип шар болдум. Анда чыда, мыда ажылдап турар эмчилерин, эмчи сестраларын, санитаркаларын азарг кижилерге хамаарылганын экинчи, ажылдап ээ-харым салгалдын эмердим. Эмелгезишти артык-салык төлөөгү, буту-ле түвө турмушка салдым, турар туружунда...

ЧЫЛЫГ СӨСТЕР

ак сеткилдиг эмчилерге. Ону Байкараевна Серенчи, Галина Кулактаевна Хомаалы, Чанал Сатовна Чанамал олар хамаарып. Эмелгезин эргелекчи уул эстра Тамара Алексеевна Сымчан-оол ба-а ажылдап бердинген, ызымак эмчилерин бирөөнү. Тымылбыс, ховар эмпирин баян тип экиэр. Эмчилерден ангыда азарг кижилерге сатып човангыр, оларын ажаары-карактаар кижилер санитар-

АВА КИЖИ

ӨӨРҮП ЧОРЗУН

Союзу редакциязымче чагаа-даа бажип чорбаан кижимен. «Шынын» бүгү номчукуларынга, союзу аждакчыларына болгаш бүгү Тыванын чогуна Ыракмы Чөөн чүктен байыр чедардим. Амурда-Комсомольск хоорайда шериг албаны эртинир тур мен. Халажыр үем чоокшудан келген.

ШААМГА КИИР ЭМНЕТТИМ

ЧОГААДЫКЧЫ АЖЫЛДААР БОЛЗА...

Эрвем ножууну Моренге төрттүгөн, амгы үеде пенсионер мен. Уругдарым Тыванын ачы-агы булуңуна да база Кызыл хоорайда чурттап, ажылдап чоруурлар. Алды моол уктук кижимен. Аныямадан эгелээш, диншерин аарым чорал. Дин шары бергенде чүү дээр өчү-күйгө-башты угтуп турган өчү-биле дөмөй апар. Шылажыр арга чо болуп, үйгү-

ЧОГААДЫКЧЫ АЖЫЛДААР БОЛЗА...

Район эмнелгелеринде

Бистин Чаа-Хөл район эмнелгезинин коллективни райондук чурттакчы чоңуну кадыкшыдыга ажылып экижидер дээр бүтү аргаларын ажылдап турар бис. Ында төп участка эмнелгезинге турар ужурул кол эмнелге салбары бар, оларын дээр болгаш тускай ортумак эртемни кадрлар-биле четделээш. Эмнелге богу тускай кол-тоо-талам, ычангаш кышкы соок үеде белин оон эмнелгезинчилге кабинеттеринге болгаш азарг кижилерин чыттырып эмнээр өрөөндеринге чыгып, чырык, оларын ишти аарг-сиги, эмнелге-шиячиге дериг-херекселдер четчер.

САЛГАЛЫВИСКА КҮЗЕДИВИС

Кижиниң ады — кижиниң төөгүзү деп чүве шиш. Ата-ымык Чаага Салгаевич Чабытык кара чажындан өскүс арткаш, алдар аразына сес, тос харга чедир өзүп чорда, төрөни болор ажык кижиниң бодунун ийн огунга эш кылдыр азырап ап, чылычмы кылдыр өрөдип алган. Шырак чылыгыч кылдыр өзүп келген ачык бистин авазы-биле ө-бүле түдүп, он ажыг уругун адаары болуп, хире-шаа-биле аас-кежикти чурттап аораш, «кызыл-дустаян». Өг-булевистин он ша уругунун он улуу Уфа Чомаевин Чабытык ачыкмыс Москваын Тимирязев аттыг көдөз ажда-агый акаемиязын дооскаш, Тыванын хөгжүдүзүгө улуг-хуузуун кирип, бо дүннере чедир ажылдап чоруур. Акымыс тыва чоңуну хундулуг байырлары — Шагаа таварыштыр

Январь «ДҮЖУТКУР» БОЛГАН

Сүт-Хөл район эмнелгезинин божудуга салбары. Ында дөрт актуерка, уругларын мича эмчи сестралык база дөрт санитарка ажылдап турар. Салбарын эргелекчи — хей илерин караан тырыдып, илеме чаштарын хинин кескен, авырдыгы ача эмчиси Долгатаа Чылазеевна Монгуш. Ол дээр эртемниг гинеколог, хей чыдарга ажылдап, арга-дуржулганы байлап, хоочун эмчилерин бирээр.

ХӨӨННЭШ БОЛДУ

Төөсү башкымы Татьяна Кушкаш «Төрөн терич өрсөдөп болгуну Току райондук Адыр-Кежи школазында башкылап турар. Току чуртунуң ав-мешини, үкүштериниң аттарын, эрчи хонпалтарын тургулаач черлерин база кандыг-кандыг эрге-дужалдыг кижилер чурттап чораванын кырааннардан дынап бижиттирип турар. Татьяна Кушкаш башкымын сургууларды кырганырдан дынаан чүүдүлгөни тус-тус кылдыраштар-ла бижип ап туралар. Канда-даа номнарда чок төөгү кырганырда бар дээрзин Адыр-Кежи школазын эргелекчилери биле берген.

«ТЫНЫ» БЫЖЫГ

Чааган хоорайда районнар аразымын «Чаа орук» (Эргеле «Лениниң орук») союзу бо чылын баштайгы үндүрүлгөндөн бээр бодунуң чарык чүс чыл оюн демделгээр. Со-

ХӨӨННЭШ БОЛДУ

дун 1943 чылда үндүрүлгөни тургустунган. 1963 чылда ийги дугар төртүгөнүң. Оон бээр үкүн чыл болур. А 1978 чылда база катал тургустунганындан бээр талты-ла 15 чылы болур. Ычангаш ук со-

УЖУРАЖЫЛГА

Журналист дугайында бодал

Талды. Саянга эргелеккен, дагы Тывага чурттап өскөн, мадык чоңум ылак эки, мактал атка ады алган хоочун директор корреспондентиниң хо-дун тудуп менделештим. Оон алың Василь Чажай-оолович Оор дээр. 1972 чылда мен оор-биле «Шын» союзу редакциязына танышкан мен. Бо союзуна корреспондентилеп ажылдаары баштай дээринеде менээ берге турган. Ажыл-иңи кижилерин, малчыларын амдырал-чурттагаларын, түп бүрдү-ле хүдүген ажыл-херээш шыны-биле чырылар чык эвес айтырып-ла болгай. Маана хамаарыштыр хей-хөй айтырылганы амдыралдык ачымы-биле сымды хол-бааныша, ому ханымды биле сайгарып билери эин-чугула дээрин билди турган мен. Ыччалы-даа арга-дуржулганы мырпай эвээш менээ «Шын» союзу редакциязына корреспондентилеп ажылдаары белен эвес турду. Ажылмы аайы-биле дуза дээр арга-дуржулганы, хоочун

ЭЛДЕП ЧҮВЕ

Эрте таштан кады екен Эжим мени утуп кагды. Аары-аржык болу бээрге, Аралашпас болу берди. Элик-хемин баксыраан бе? Эрге-дужаал чоңум ол бе? Эжим мени тогбас боладу, Элдеп чүве көрө бердим. Татьяна КУШКАШ. Токунуң Адыр-Кежи суур.

ДҮӨРӨЛ-БИЛЕ

Солуннардан номчуурга... Улгады бергеш, кижин анаа орбас апар чүве-дир. Оода чаадада союзу, сеткүүл номчуур, радио дынаар, телескоп көөр. Төрөн Тывадаа чүү болуп турарын номчул, көрүп, дынап тургаш билеп аар мен. Ол амы-хууда чачымын, хостуг эргем.

БЕРГЕЛЕР ТУРЗА-ДАА...

Силерниң удурут, баштап турарыңар инвалиттерниң Бүгү-россия ниткелдерин Бай-Тайга район баштап чери берге үеде инвалиттериниң социал камгаланын экижидер дээр калдыг хемчегер ап туралар, Хургаа-оол Максимо-вич?

ИНТЕРВЬЮ

май, июль, июль айларда пенсия ашканын унутпурга, чүге Тээни сууртун бенин 34 инвалиттерге кол-кол аш-чем айыма инвалиттер салыпкан чыгып алып кылдыр дугурушкан турдуу. Чамдык инвалиттерниң стоговаланы хаас сменериниң организастаан. Оон ангыда чурал-бакшынарада, аш-чем садып алырда чынген өрткөтү талондарын берип турар. Чамдык ажил-агылар боттарының инвалиттерге олар хөмүр-дашты, ыяшты

БОЛАТ БАЛЧЫП

Чаа-Хөл район эмнелгезинин кол эмчиси. Людия ДАРЖА. Эмнелгезе профком даргазы.

БОЛАТ БАЛЧЫП

Чаа-Хөл район эмнелгезинин кол эмчиси. Людия ДАРЖА. Эмнелгезе профком даргазы.

БОЛАТ БАЛЧЫП

Чаа-Хөл район эмнелгезинин коллективни райондук чурттакчы чоңуну кадыкшыдыга ажылып экижидер дээр бүтү аргаларын ажылдап турар бис. Ында төп участка эмнелгезинге турар ужурул кол эмнелге салбары бар, оларын дээр болгаш тускай ортумак эртемни кадрлар-биле четделээш. Эмнелге богу тускай кол-тоо-талам, ычангаш кышкы соок үеде белин оон эмнелгезинчилге кабинеттеринге болгаш азарг кижилерин чыттырып эмнээр өрөөндеринге чыгып, чырык, оларын ишти аарг-сиги, эмнелге-шиячиге дериг-херекселдер четчер.

БОЛАТ БАЛЧЫП

Чаа-Хөл район эмнелгезинин коллективни райондук чурттакчы чоңуну кадыкшыдыга ажылып экижидер дээр бүтү аргаларын ажылдап турар бис. Ында төп участка эмнелгезинге турар ужурул кол эмнелге салбары бар, оларын дээр болгаш тускай ортумак эртемни кадрлар-биле четделээш. Эмнелге богу тускай кол-тоо-талам, ычангаш кышкы соок үеде белин оон эмнелгезинчилге кабинеттеринге болгаш азарг кижилерин чыттырып эмнээр өрөөндеринге чыгып, чырык, оларын ишти аарг-сиги, эмнелге-шиячиге дериг-херекселдер четчер.

БОЛАТ БАЛЧЫП

Чаа-Хөл район эмнелгезинин кол эмчиси. Людия ДАРЖА. Эмнелгезе профком даргазы.

БОЛАТ БАЛЧЫП

Чаа-Хөл район эмнелгезинин кол эмчиси. Людия ДАРЖА. Эмнелгезе профком даргазы.

